

«Τιμόνι στον Έρωτα»

3 ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΚΑΓΙΑ

Θίασος Κοτοπούλη-Θέατρο 'Αλικής

Κριτικό σημείωμα του κ. ΠΟΛ. ΜΟΣΧΟΒΙΤΗ

Ο θίασος «Μαρίκας Κοτοπούλη» εγκαινίασε την Τετάρτη το βράδυ (στο θέατρο «'Αλικής» της πλατείας Αγίου Γεωργίου Καρύτου), τās παραστάσεις του άλλου, (αυτού που δεν έχει μέρος στο έργο το παιζόμενον εκάστοτε στο θέατρον «Ρέξ») τμήματός του. Έδόθη η κωμωδία «Τιμόνι στον Έρωτα» του νέου συγγραφέως κ. Καγιά, του οποίου εν άλλο έργο, το πρώτον, υπό τον τίτλον «Θά μ' αγαπήσης» έπαιχθη πέρυσιν κάπου εδῶ.

Ο ίδιος ο συγγραφέυς εις ένα σύντομο σημείωμά του—δημοσιευόμενον με τον τίτλο «λίγα λόγια για το έργο» στο πρόγραμμα—λέγει διὰ το «Τιμόνι στον Έρωτα» ότι καί αυτό όπως και το πρωτόλειόν του «Θά μ' αγαπήσης» (ό υποφαινόμενος δεν το είχε δῆ) είναι ένα (θεατρικό παιχνίδι).

***

Ο συγγραφέυς περαιτέρω εξηγεί ότι στο έργο του έφιλοδόχησε να έκφραση την αγωνία των νέων κοριτσιών «μπροστά στη μεγάλη τους περιπέτεια, τον έρωτα, στον όποιον υπάρχει και θα ύπάρχη όπως σε κάθε μάχη, ένας νικητής, που θα είναι πάντα ο πιο άκαρδος ο Δυνατός και ένας ήττημένος, τέτοιος δε θα είναι ο «άλλος», ο πιο αισθαντικός, αυτός που αγαπάει άληθινά. Φυσικά, πρόκειται για το μεγάλο Έρωτα — αυτόν με το κεφαλαία έψιλον, και όχι για τις

συνθιομένες περιπέτειες, τις όποιες ο συγγραφέυς ονομάζει «έρωτικές φιλίες». Αυτή είναι η κεντρική ιδέα του «Έργου».

***

Ο Κωστής Δημουλιάς (κ. Βασ. Λογοθετιδης) είναι ένας πενήντάρης κύριος πάμπλουτος. Παλιός Δόν Ζουάν, μέγας «δυνατός» στον έρωτα, έχει κάψει καρδιές και καρδιές, άκομη και την καρδιά της νομίμου γυναίκας του που την παντρεύθηκε από... περιέργεια και την έκανε σε τρία χρόνια να πεθάνη στα χέρια του από μαρσμο έπειδή αυτή ήταν η «άδυναπη» που τον είχαν αγαπήσει ενῶ αυτός ήταν ο Δυνατός και άκέραιος.

Την αγάπη όμως που δεν ήσθάνθηκε ποτέ για καμιά από τις γυναίκες—θύματα και κατακτήσεις του, ο Δημουλιάς αυτός, τώρα την έχει νοιώσει να συγκεντρώνεται σε μία γυναίκα: Στην νέα κόρη του Χάρη (κ. Μυράντα Μυράτ).

Είναι γι' αυτήν πατέρας, μπέτερας, άδελφός, όλα μαζί. Είναι γεμάτος διαρκή στοργή, άνσυχες για το μέλλον, φροντίδες για την ευτυχία της. Τρέμει μήπως πέσει στα χέρια κανενός «μασκαρά», κανενός «άκαρδου» όπως ήταν αυτός. Μήπως αγαπήση κανένα σε ντόνιδιον και δυστυχήση καιιάυτη στα χέρια του άνδρός της, όπως η γυναίκα του και μπέτερα της, έδυστύ-

(Η συνέχεια εις την 4ην σελίδα)

(Συνέχεια εκ της 1ης σελίδος)
χπσε κι' εμαράζωσε στα δικά του χέρια. θέλει (και θα κάνει το πάν γι' αυτό) να τη γλυτώση από μία τέτοια τύχη.

Φιλινάδα της Χάρης ή Νάντια (κυρία Μαίρη Άρώνη) είναι άκριβῶς ο γυναικείος τύπος που βλέπει τον έρωτα σαν μάχη στην όποιαν κατά κανόνα αυτή είναι ο νικητής, αυτή «τους φέρνη κάτω τους άνδρες» και άφου τους κάνει να την αγαπούν έπισπ... τους άφίνει να παιδεύονται. «Οχι...» της άρέσει να θασανίζη τους άνδρες (όπως πιστεύει και της το λέγει η Χάρη). «Α μπά. Έξ εναντίας «αυτή τους αγαπάει τους άνδρες» γιατί πλην των άλλων οι άνδρες «είναι χρήσιμα πράγματα» όπως λέει η ίδια στη Χάρη. Άλλά τί φταίει αυτή αν δεν καταφέρνει κανεις να ζυπνήση μέσα της την τρικυμία του μεγάλου αισθήματος. Άν είναι «λάχανς». Άν κ. τ. λ. κ.τ.λ. κ.τ.λ. Μαζί με τον Δημουλιά και την κόρη του ζῆ, επίσης λατρεύων τη Χάρη και ο θεϊος της Περικλῆς ο εισαγγελεύς, άδελφός της μπτέρας της, διασκεδαστικός, ώραιότατος, ντόμπρος τύπος, ννωρίζων μόνον να ζητη στην έδρα τα κεφάλια των κατηγορουμένων να λατρεύη τη Χάρη και να μη νοιώθη τίποτε από τις έρωτοδουλειές Διακοσμητικός, χαριτωμένα βαλμένος (άλλα μάλλος ψεύτικος) τύπος τον όποιον δημιουργεί άριστουργηματικά ο κ. Γιαννίδης. Ο κ. Κώστας Μουσούρης, που με χαρά ζαναιδαμε έπειτα από τόσο καιρό πάλι στη σκηνή, είναι εδῶ ο άκαταγώνιστος Ντίνοσ Πογγῆς, ο νέος κατακτητής, ο «δυνατός» στον έρωτα, ο τύπος που είναι κι' αυτός ό,τι ο πατέρας της Χάρης

στά νειάτα του. Κυνηγᾷ μὲ πείσμα τὴ Χάρη (τὴν ὁποῖαν φυσικὰ δὲν ἀγαπᾷ). Τελικῶς τὴν κατακτᾷ. Τὴν ἀρραβωνιάζεται καὶ πρόκειται νὰ τὴν πάρῃ ὅπως ἡ Νάντια τὰ ψήνει καὶ πρόκειται νὰ πάρῃ τὸ δικηγόρο Βεργῆ (κ. Σπύρος Μουσοῦρης) αὐτὸ πού ὁ πατέρας τῆς Χάρης μάταια προσπάθει νὰ ἐμποδίσῃ τὸ κακὸ ἐπῆρε ὡς πληρεξούσιό του, μέσα στὸ σπίτι ἀπὸ τὸ πρωὶ στὸ βράδυ, ἀκριβῶς γιὰ νὰ διευκολύνῃ τὴν ἀνάπτυξιν κάποιου αἰσθήματος μεταξὺ τοῦ νέου αὐτοῦ (πού εἶναι ἀπὸ κείνους οἱ ὁποῖοι στὸν ἔρωτα δὲν εἶναι οἱ δυνατώτεροι) μὲ τὴν κόρη του. Ὁ νεαρὸς δὲς εἶναι ἀπὸ τὰ «λάχανα». Κατορθώνει ν' ἀγαπηθῇ ἀπὸ τὴ Χάρη σὰν φίλος, σὰν ἀδελφός. Ἡ Νάντια πού τῆς ἀρέσει, ἀλλὰ μόνον ἐπειδὴ δὲν τὴν... προσέχει, ἀντιθέτως τὸν πέρνει μὲ τὸ ἔτοι τὸ... θέλω (μπάμ καὶ κάτω). Λίγο πρὸ τῶν δύο γάμων ὁμως ὁ πατέρας παρακαλεῖ τὴ Νάντια νὰ κάμῃ τὸν ὑποψήφιον γαμβρό του νὰ ζηλεύῃ λίγο τὴν ἀρραβωνιαστικιά του. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι οἱ «δύο νέοι τῆς «ράτσας τῶν κατακτητῶν», ὁ Πογγῆς - Μουσοῦρης καὶ ἡ Νάντια - Ἀρώνη, γνωρίζουν ἀμοιβαίως τὸ θυελλῶδες αἰσθημα καὶ πιαντρέυονται αὐτοὶ ἀφίνοντες τὴ Χάρη ὁ ἕνας καὶ τὸν Πογγῆ ἡ ἄλλη νὰ τὰ... φτιάξουν μαζί.

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργο στὸ ὁποῖο ἡ δὲς Ποδηματᾶ ὡς ὑπρέτρια καὶ ὁ κ. Καλλέργης ὡς παλῆος δικηγόρος φίλος τοῦ Δημοσιᾶ συμπληρώνουν τὴν διανομὴν τῶν ρόλων.

Σκηνοθεσία ἕνα σαλόνι λίγο... δειγματολόγιο ἐπιπέλων. Τουαλέτες καλές. Περί σκηνοθεσίας δὲν ἔχει νὰ πῆ κανεὶς τίποτε διότι δὲν σπᾷ τίποτε σχετικὸ ἢ σκηνοθετικὴ ὑπόστασις τοῦ ἔργου.

Ἡ ἀπόδοσις πολὺ καλὴ. Ἡ κυρία Μυράντα, ἡ κυρία Ἀρώνη, οἱ κ. κ. κ. καὶ ζ. μουσοῦρης καὶ — φυσικὰ, πρὸ πάντων ὁ κ. Βασίλης Λογοθετίδης καὶ ὁ κ. Γιαννίδης ἀμίμητοι.

* *

Τὸ κοινόν πού εἶχε γεμίσει τὸ θέατρο, ἐγέλασε πολὺ χειροκρότησε μὲ τὴν καρδιά του καὶ ἀνακάλεσε ἐπανειλημμένως ἐπὶ σκηνῆς τὸν συγγραφέα. Τὸ ἐργάκι αὐτὸ τοῦ κ. Καγιᾶ ἔχει πολλὰς στιγμὰς μεγάλης δροσιᾶς, γοργότητος, κεφιοῦ. Εἶναι ἕνα «παιγνίδι» πού ἀληθινὰ ἀνταποκρίνεται σὲ ὅ,τι ἴσως περισσότερο θὰ ἤθελε, κουρασμένος, κακόκεφος, ἄρρωστος ἀπὸ τὰ πολεμικὰ ἀνακρινωθέντα καὶ τὰ θάσανα τῆς τωρινῆς καθημερινῆς ζωῆς ὁ «μέσος» θεατῆς νὰ βρῆσκῃ τὸ βράδυ στὸ θέατρο.

Ἐπὶ τὴν ἐποψίν αὐτὴν ὁ κ. Καγιᾶ φαίνεται ἀληθινὰ προικισμένος πολὺ καλά. Λέγω «φαίνεται» γιὰτὶ εἶμαι ὑποχρεωμένος προσωπικῶς νὰ κρίνω μετὰ ἀπὸ τὸ ἕνα αὐτὸ ἔργον τοῦ τὸ «Τιμόνι στὸν ἔρωτα» δεδομένου ὅτι τὸ ἄλλο τὸ περυσινὸ του δὲν τὸ εἶδα. Ὡς ἄκουσα μὲ ἀληθινὴ χαρὰ ὅτι τὸ ἴδιο χάρισμα τοῦ κ. Καγιᾶ ἐχαρακτῆριζε καὶ τὸ ἄλλο τοῦ αὐτοῦ ἔργον, τὸ «Θὰ μ' ἀγαπήσῃς».

Τὸ κακὸ εἶναι ὅτι ὁ κ. Καγιᾶ δὲν ἀρκεῖται σ' ἐκεῖνο γιὰ τὸ ὁποῖον εἶναι προικισμένος ἀναντιρρητὰ ἱκανοποιητικὰ τουλάχιστον σ' αὐτὸ τὸ ἔργο γιὰ τὸ ὁποῖον τώρα πρόκειται. Δυστυχῶς πού καὶ πού (πρὸ πάντων στὴν τελευταία πρᾶξι) ὁ συγγραφεὺς ἐξαπολύεται καὶ σὲ ἀπότερες παρὰ σκέψεις «βαθύτερες» καὶ πρὸς φιλολογικότητας, οἱ ὁποῖες ἄλλωστε καὶ δὲν ταιριάζουν διόλου στὴν ὑφὴ τοῦ ἔργου (ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεὺς τὸ θέλει «παιγνίδι» ὅπως λέγει) καὶ δεύτερον, ἐμφανίζονται μὲ χειρισμὸ ἀτεχνώτατο καὶ τόσο κοινοτυπικὸ ὥστε νὰ ζημιώνεται τραγικὰ τὸ σύνολον. Ἄν ὁ κ. Καγιᾶς ἄφνε ἐντελῶς τς ἀμπελοφιλοσοφίαις αὐτῆς τῶν μεγάλων λόγων καὶ τῶν ἀνυπόφορων «γενικῶν», περιωρίζετο δὲ ἀπακλειστικὰ σὲ μίαν ἐλαφρῆ κωμωδιοῦλα (εἶδος γιὰ τὸ ὁποῖον μόνον νομίζω ὅτι εἶναι ἀληθινὰ προικισμένος καὶ τὸ ὁποῖον ἄλλως τε πᾶν ἄλλο ἢ ἀμελητέον πρέπει νὰ θεωρῆ) θὰ εἶχε γράψῃ ἕνα «παιγνίδι» μὲν ἀλλὰ παιγνίδι ἀψογο. Πάντως ἔγραψε ἕνα θεατρικὸ ἐργάκι πού βλέπεται εὐχάριστα, ἀρέσει, ξεκουράζει δι' ὃ καὶ θὰ κρατήσῃ — ὅπως ὄχι μόνον πιστεύω, ἀλλὰ καὶ εὐκρινὰ εὐχομαι — τὸ πρόγραμμα πολὺ Μπράβο.

Μία τελευταία παρατήρησις: Ὁ κ. Καγιᾶς βάζει κάπου τὸν ὄριμον Δὸν Ζουὰν νὰ λέγῃ προκειμένου διὰ τὸν Πογγῆ, τὸ νέο του... συνάδελφο: «Οἱ λύκοι δὲν τρώγονται μεταξύ τους». Βρίσκω τὴν φράσιν γαλλισμὸ ἀδικαιολόγητο. ἔχομε ἑλληνικὰ τὸ περίφημον «Κόρακας κοράκου μάτι». Γιὰτὶ ὁ κ. Καγιᾶς νὰ καταφύγῃ στὸ γαλλικὸ «οἱ λύκοι δὲν τρώγονται συναμεταξύ τους»; Δὲν εἶναι, φυσικὰ, λάθος.

Π. ΜΟΣΧΟΒΙΤΗΣ